

Biblické pojetí člověka a jeho deformace duchem času

Obsah

100 let státnosti – 100 let modliteb?	3	Aktuality ze světa	16
Bůh k nám promlouvá.....	3	Aktuality z KS	18
Biblické pojetí člověka a jeho deformace duchem času	4	Zpráva o činnosti Křesťanského společenství II.....	19
Apoštol Pavel a reformátoři před soudem „moderního člověka“	12	Tipy k doplnění knihovničky.....	21
Kovanie kopy nezdržuje žatvu	14	Proti proudu	22
Konference mládeží Třanovice	15	Výpisky odjinud	25
		Tomáš Garrigue Masaryk a Jan Karafiát.....	26

Setkání pod stanem

Foto Marek Svoboda

*Oslavujte Hospodina, nebo dobrý jest,
nebo na věky milosrdenství jeho.
Žalm 106, 1*

Srdečně zveme na

Festival pěveckých sborů

4. 11. 2018 v 16.00 hod.

evangelický kostel v Českém Těšíně Na Nivách

Vystoupí:

*mládežový pěvecký sbor Český Těšín, smíšený pěvecký sbor Guty,
Albrechtice, mužský pěvecký sbor, spojené pěvecké sbory a smyčcový orchestr*

Slezská církev evangelická a.s.

Křesťanská společnost
Společnost Chrześcijańska

100 let státnosti – 100 let modliteb?

Usilujte o pokoj toho města, do něhož jsem vás přestěhoval, modlete se za ně k Hospodinu, neboť v jeho pokoji i vy budete mít pokoj. (Jr 29,7)

Za co se ale máme modlit, když za těch 100 let české státnosti proběhlo tolik politických i společenských změn? Za co, a hlavně, za koho se máme modlit, když nás ta naše politika a naši politici umí tak neskutečně vytočit?

Před časem jsem si se zájmem přečetl knihu Gabriela Garcii Márqueze *Sto roků samoty*. Díky ní jsem si silně uvědomil, jak hrozná je občanská válka. Na pozadí šílenství bojů se odvíjí příběh jednoho rodinného klanu. Čtenář postupně ztrácí naději v to, že za tím nekonečným válčením stojí jakékoli ideály. Ke konci knihy s úžasem zjišťuje: Nestojí. To, co však po válce jednoznačně zůstává, je rozvrat všech lidských hodnot. Autor se nezmiňuje o žádných reáliích, ale čtenář tuší, že v knize naráží na některou jihoamerickou diktaturu.

A já v této souvislosti chválím Boha za to, že i když se „otcům zakladatelům“ projekt Československo tak úplně nepodařil a vlastně nepřežil, a tak slavíme v podstatě nedožitě narozeniny onoho státního útvaru, nemáme se v tomto prostoru a čase vůbec špatně. Naše listopadová demokracie s náboženskou svobodou, která je pro nás tak důležitá, měla na co navázat. První republika vůbec nebyl špatný koncept.

Jsem pod dojmem četby ještě jedné knihy: *Doba z druhé ruky* Světlany Alexijevičové. Autorka v průběhu několika let sepsala mnohá svědectví lidí z prostoru a doby Sovětského svazu. Postavy v knize vypráví o hrůzách toho, co zaži-

ly, a zároveň nechtě vydávají svědectví o tom, jak se jim jejich prožitky otiskly do způsobu myšlení. Ta strašná doba je v nich stále. To je však jen jedna rovina oněch příběhů. Druhou stále aktuální rovinou je popis toho, jak velmi rychle a zásadně se mohou změnit lidé, kteří nás obklopují. Sousedé, vedle kterých bylo možné bez sebemenších potíží žít po celé generace, se během jednoho dne či týdne promění v nepřátele, ba ve vrahy.

Řekneme si: To vše je tak daleko, nás se to netýká. Opravdu?

Když sleduji na facebooku různé diskuze, třeba ve skupině Český Těšín, vidím, kolik nenávisti se provalí, pokud se debata stočí k hraničnímu konfliktu mezi Polskem a Československem v roce 1920. Je mi z toho smutno. I události téměř sto let staré mohou být velice výbušné. Vždy se sám sebe ptám: Kde se v těch lidech bere tolik nenávisti? Byli by naši bezproblémoví sousedé schopni vyhánět a vraždit?

Naše Česká republika ani dnes není ideální, možná není ideální ani mezinárodní uspořádání, v jakém se nacházíme. Vnímám ale, že Jeremiášova výzva je pro dnešní teď a tady aktuální.

Modlím se za město a stát, do něhož jsem byl Bohem poslán.

Zbyšek Kaleta

Bůh k nám promlouvá...

Asi mi dáte za pravdu, že v letošním roce je mimořádná úroda jablek a ostatního ovoce. Stromy, které jiné roky mají pár malých jablek, jsou letos doslova

obsypány nádhernými velkými plody. Švestka, která už více než dvacet let neměla ani jednu malou švestičku a kterou jsme už chtěli odstranit, najednou zarodila. Při pohledu na velká nádherně vybarvená jablka člověku přichází na mysl, jak nádherné to asi muselo být v ráji. Když si uvědomíme, že naše příroda je již značně degenerována, a přesto, když Pán dá trochu příhodné podmínky, jsou tady náhle krásné plody. Každý ovocný strom je malou továrnou, která pracuje naprosto automaticky. Když držíme v ruce nádherné jablko nebo jiné ovoce, musíme znovu a znovu žasnout nad tím, jak veliký a nádherný je náš Stvořitel. Milostivý Bůh k nám promlouvá různými způsoby, letos i skrze nádhernou úrodu.

Mnoho ovoce ale letos přišlo nazmar. V tomto teplém roce se velmi rozmnožily vosy a sršně. Tento hmyz si vybral ta největší, nejrarejší jablka a hrušky a do nich vykousl malou díрку. Od tohoto „vpichu“ se jablkem začala šířit nákaza – hniloba až pohltila celé jablko. Tento hmyzí vpich nám připomíná nebezpečí hříchu. Nevyznaný hřích na sebe nabaluje další hříchy, až člověka úplně ovládne. Trocha kvasu rychle prokvasí celé těsto. V případě napadeného jablka se nedá nic dělat, musí se vyhodit. V případě hříchu je zde možnost záchrany – *krev Ježíše, jeho Syna, nás očisťuje od každého hříchu.* (1J 1,7) Jaká je to veliká milost pro nás! Při pohledu na trsy jablek, které jsou těsně u sebe, stačí, aby jedno z nich bylo jen trošku nahnilé, a zanedlouho budou hnilobou nakažena všechna sousední. Ještě nikdy se nestalo, aby zdravá jablka uzdravila nahnilé jablko. Dobře si vzpomínám na mládežnickou večernici, kde nás pastor varoval před navazováním známosti

s nevěřící dívkou nebo nevěřícím chlapcem a při tom nám ukazoval právě zdravé a nahnilé jablko.

Před uskladněním na zimu je nutné každé jablko důkladně prohlédnout ze všech stran a do bedýnek ukládat jen ta bez sebemenší známky hniloby. Oč důležitější je zkontrolovat naše nitro, naše já, naše srdce ve světle Božího Slova, zda v něm nejsou nějaké skryté, nevyznané hříchy. Nám věřícím lidem hrozí tzv. „provozní slepota“. Tak často slyšíme, čteme, Boží Slovo, že občas jsme jako ten muž, *...který v zrcadle pozoruje svůj vzhled; podívá se na sebe, odejde a hned zapomene, jak vypadá.* (Jk 1,24)

Jednoho faráře se za totality ptali při výslechu na STB, co je cílem jeho práce. On odpověděl: „Mým cílem je zjemňovat lidské svědomí.“ Prosme Pána, aby nám dal velmi citlivé svědomí, abychom Mu vyznávali své hříchy.

Jan Tomala

Biblické pojetí člověka a jeho deformace duchem času

Bible nám, křesťanům, dává podklady, na základě kterých si můžeme utvářet biblické pojetí člověka. Jsou to informace ohledně našeho původu, naší podstaty, našeho morálního charakteru a duchovního stavu.

Původ, podstata a duchovní stav člověka

Podle Božího slova byl člověk stvořen 1) Bohem, 2) k jeho obrazu, 3) jako muž a žena.

Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. (Gn 1,27) Co znamená Boží obraz v člověku je otázka značně široká a odpovědi mohou být různé. Stručně řečeno znamená to například, že člověk obdržel některé vlastnosti, které jej odlišují od zvířat a nedají se vysvětlit evoluční teorií. Dostal rozum, aby mohl myslet a poznávat. Obdržel vůli, aby se mohl rozhodovat, má schopnost uvědomovat si sám sebe. Stejně tak lidské tvůrčí schopnosti – schopnost něco vymyslet, vytvořit novou věc, jsou součástí Božího obrazu v člověku. Konečně stvoření k Božímu obrazu znamená, že člověk byl morálně i intelektuálně bezúhonný. Po stvoření člověka Pán Bůh konstatoval, že celé stvoření, včetně člověka, bylo velmi dobré. *Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré. (Gn 1,31)* Člověk byl bezhříšný, žil ve společenství s Bohem bez strachu, bez studu (ačkoliv byl nahý) a v dokonalém vztahu poslušnosti a poddanosti.

Navíc člověk byl stvořen tak, že má materiální a nemateriální stránku: *I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem. (Gn 2,7)* V knize Kazatel čteme rovněž o této skutečnosti v opačném slova smyslu: při smrti dochází k oddělení této nemateriální stránky od hmotné - *A prach se vrátí do země, kde byl, a duch se vrátí k Bohu, který jej dal. (Kaz 12,7)* I když po hmotné stránce, ve svých fyziologických funkcích se člověk může do značné míry podobat ostatním živým organizmům, vdechnutí Božího ducha, vytvoření Božího obrazu při stvoření učinilo z něj něco výjimečného, co jej odlišuje od zbytku stvoření. Současně představuje existence člověka, jeho vědomí a jeho schop-

nosti veliké tajemství, které v rukou drží jedině Bůh.

Pád člověka a jeho následky

Tento stav dokonalosti však netrval dlouho. V důsledku neuposlechnutí Božího rozkazu dochází k pádu člověka do hříchu. Následkem prvotního hříchu došlo k deformaci a poškození Božího obrazu v člověku. Člověk po svém pádu však nepřestal být člověkem. Rozum, vůle, poznávací schopnosti, panování nad stvořením mu v omezené míře zůstaly. Avšak morální bezúhonnost a podřízenost Bohu byla ztracena. Tragédie pádu člověka spočívá v rozdílu mezi původní krásou a dokonalostí, ve které člověk byl stvořen, a stavem, ve kterém se člověk nachází nyní. Dnešní stav připomíná původně krásný hrad, který je nyní opuštěný a rozpadající se (taková zřícenina). Tragédie tohoto hradu vyjadřuje nápis, který visí nad ním: „Zde kdysi bydlel Bůh.“ Nicméně i po pádu člověk zůstává Božím stvořením a nositelem Božího obrazu, byť zdeformovaného a poškozeného.

Pád člověka do hříchu měl různé následky. Především člověk ztratil společenství s Bohem, zemřel duchovně. *Proto jej Hospodin Bůh vyhnal ze zahrady v Edenu, aby obdělával zemi, z níž byl vzat. Tak člověka zapudil. (Gn 3,23–24)* *Od té doby člověk nemá Boží slávu (Ř 3,23).* Kromě toho ale došlo k naplnění Božího varování, že odplatou za hřích bude smrt. Skrze pád člověka do světa vstoupila smrt, která nepostihla jen prvního člověka, ale všechny jeho potomky. *Skrze jednoho člověka totiž vešel do světa hřích a skrze hřích smrt; a tak smrt zasáhla všechny, protože všichni zhřešili. (Ř 5,12)*

Evoluční pohled

V kontrastu s tímto biblickým učením o původu a podstatě člověka slyšíme ve školách, v médiích a čteme v různých publikacích o jiném pojetí vzniku života a člověka. Jsme přesvědčováni o tom, že život vznikl sám z neoživené přírody. Ke vzniku života mělo dojít v jakémsi „malém teplém rybníku“, kde se molekuly živé hmoty náhodně zorganizovaly do prvního živého organismu. Všechny živočišné druhy měly vzniknout postupně vývojem od jednoduchého ke složitějšímu a u všech živočišných druhů lze údajně najít společného předchůdce (tzv. strom života). Rovněž člověk údajně vznikl z předků patřících do živočišné říše. Současní lidopí a člověk mají podle této teorie společného předka.

Základní hnací silou evoluce mají být mutace (náhodné změny ve vlastnostech organismu) a přirozený výběr, kdy přežívají silnější a lépe přizpůsobení jedinci. Zdrojem proměnlivosti (variability) živých organismů jsou mutace genů. Přirozený výběr (selekční tlak prostředí) pak způsobuje, že přežívají jedinci více přizpůsobení prostředí. Přičemž drobné adaptační změny, tzv. mikroevoluce, které lze pozorovat, mají vést k velkým změnám a vzniku nových druhů (makroevoluci).

Evoluční teorie, jako antiteze stvoření, tvrdí, že v přírodě neexistuje žádný záměr nebo cíl. Vše je výsledkem náhody.

Dopady teorie evoluce do etické oblasti

Takové pojetí člověka má poměrně zásadní význam pro chápání lidského chování a také pro rozlišování mezi tím, co je správné a co nikoliv (do oblasti etiky). Docent Daniel Frynta z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze píše:

„Přijmeme-li hypotézu, že člověk je produktem evoluce, jsou jeho vlastnosti, včetně chování, determinovány cestou, kterou prošel... Antropologie se tak prolíná se zoologií, mizí jasná a donedávná přísně strážena hranice mezi vědami sociálními a přírodními... Zvykli jsme si přijímat myšlenku, že lidské chování se vyvinulo z chování našich živočišných předků... Evolučně psychologické paradigma používáme jako nástroj pro analýzu interpretaci lidského, např. sexuálního a sociálního chování.“¹

V duchu tohoto paradigmatu současní antropologové, Craig Palmer a Randy Thornhill, považují např. znásilnění za „přirozený biologický fenomén vycházející z lidské evoluční potřeby reprodukce“. Ve své knížce *Natural history of rape* (Přirozená historie znásilnění) prezentují názor, že hnací síla přírodního výběru upřednostňuje určité cesty, včetně znásilnění, jako strategii předávání genů. Pro evolucionisty je znásilnění pouhý prostředek boje o přežití silnějšího. To je jeden z příkladů, který ukazuje, kam vede evoluční chápání člověka. To, co je z biblického pohledu kriminální čin, je z evolučního hlediska chápáno jako jednání, které se dá ospravedlnit touhou po předávání genů.

Z druhé strany je zajímavé až směšné, jak teorie evoluce obhájí existenci homosexuality. I zde se argumentuje tím, že homosexuální chování lze pozorovat u mnoha druhů zvířat, takže je to něco „přirozeného“. Z druhé strany je jasné, že homosexuální jedinci mají velmi malou šanci (pokud jsou skutečně homosexuální), že zanechají potomstvo. Na to evoluční biologové mají svou odpověď:

Homosexualita není o sexu, ale o pře-

¹ Charles Darwin Dvě stě let od narození. Sborník textů, CEP č. 78/2009.

žití nejsilnější skupiny (rodiny). Jeden z nich, E. O. Wilson říká, že homosexualita dává výhody skupině díky specializovaným talentům a neobvyklým kvalitám. Výzkumy ukazují, že lidé ze sexuálních menšin bývají většinou velice inteligentní. Zejména je to údajně v ohledu emocionální inteligence. Je to názorný příklad toho, jak si evoluční biologové ohýbají evoluční myšlenky pokaždé tak, jak se jim to hodí. Nicméně dopady do oblasti etiky jsou velmi hluboké.

Evoluční teorie a Bible dohromady?

Jak se jako křesťané postavíme k těmto protichůdným pojetím člověka? Někteří se pokoušejí oba pohledy skloubit dohromady. Zesnulý Pavel Javornický ve své knížce *Když se víra s vědou nehádá*, napsal: „*Otázka, zda evoluce existuje, je pokládána za vyřešenou: ano proběhla. Debata je o tom, zda je možno ji vysvětlit pouhým přírodním výběrem nebo také jinými mechanismy.*“ O vzniku člověka pak píše takto: „*Také naši předkové ... se objevili náhle na jednom místě (zřejmě v Africe). Odtud se rozšířili po celém světě. Jejich těla mohl Stvořitel připravovat po miliony let evolucí tzv. hominidů, ... To ... „hnětení člověka Božíma rukama z hlíny“ je krásné řemeslnické a umělecké vyjádření komplikovaného děje vzniku člověka, který probíhal milióny let ...*“²

Skrze takové chápání vzniku člověka se však dostáváme do značných problémů s některými základními biblickými pravdami týkajícími zejména stvoření člověka, jeho pádu do hříchu s následkem smrti a také spasení skrze zástupnou oběť Pána Ježíše Krista. Evoluční teorie totiž počítá se smrtí jako s něčím naprosto přirozeným, co vždy působí

lo v populacích živých organismů jako důležitý faktor přírodního výběru. Bible však učí, že člověk byl stvořen jako morálně bezúhonný a teprve v důsledku jeho pádu do hříchu přišla smrt. A tedy v souladu s biblickým učením hřích není produktem evoluce a smrt není předpokladem resp. prostředkem, skrze který vznikl a vyvíjel se život na zemi. Evoluce a smrt nejsou Boží stvořitelskou metodou. Smrt je naopak zdou hříchu, tedy odplatou za hřích (Ř 3,23). Jestliže ale dnešní svět povstal evolucí a všichni tvorové včetně lidí umírali i před tím, než Adam poprvé zhřešil, nemůže být smrt důsledkem hříchu. A jestliže smrt není „zdou hříchu“, jaký by potom měla smysl smrt Kristova? Kromě toho takový přístup zpochybňuje existenci Adama jako historické osoby. Narážíme zde na zásadní otázky spojené s naším spasením a v okamžiku, kdy se vydáme cestou evolučního myšlení, přijímáme nejen zcela jiný obraz člověka, ale také jiný pohled na spasení člověka.

Sám jsem byl kdysi evoluční teorií hodně ovlivněn. Vzpomínám si, že jako student medicíny jsem napsal seminární práci, která se týkala evoluce virů a která byla tehdy vyhodnocena jako jedna z nejlepších v ročníku. Pak jsem si ale začal uvědomovat, že nějaká syntéza mezi vírou ve stvoření a evoluční teorií není možná, protože obě jsou ve svých principech zcela protichůdné. Potřeboval jsem si to nějak v hlavě utřídit a tak jsem se začal zajímat o důkazy, o které se evoluční teorie opírá. Postupně jsem byl více a více překvapen skutečností, že této dnes široce přijímané hypotéze chybí solidní důkazy. Místo toho je mnoho vědeckých faktů, které nasvědčují opaku, totiž vzniku života zásahem inteligentní bytosti, tedy stvořením.

² Pavel Javornický: *Když se víra s vědou nehádá*, str. 68

Evoluční hypotéze chybí důkazy

a) Problémy ve fosilních nálezech (zkamenělinách)

Fosilní nálezy (zkameněliny) neposkytují důkazy pro evoluci, ale proti ní. Podle evoluční teorie by zkameněliny měly obsahovat jemně odstupňované vývojové řetězce pro většinu živočišných druhů – tzv. přechodné články. Paleontologové však nalézají druhy živočichů, kterým chybí předchůdci a také následné vývojové formy. Obrazně řečeno ve stromu života jsou přítomny pouze vrcholky stromu (tj. současně přítomné živočišné druhy) ale zcela chybí větve stromu (tj. přechodné články mezi jednotlivými druhy). Nedostatek vývojových mezičlánků „zůstává obchodním tajemstvím paleontologie“, jak kdysi už poměrně dávno napsal Stephen Gould, sám evoluční biolog.

Místo toho fosilní nálezy ukazují, že většina živočišných druhů, které dnes známe nebo které již vymřely, se objevila náhle v geologickém období zvaném kambrium (podle tzv. radiometrických metod před cca 540–480 miliony let). Tuto explozi ve vzniku druhů v relativně krátkém časovém období nelze uspokojivě vysvětlit pomocí evoluční teorie, která předpokládá, že počet jednotlivých živočišných kmenů bude s časem plynule stoupat. Kambrická exploze tak představuje vážnou výzvu pro Darwino-
evoluci.

b) Existuje odpadní DNA?

Diskuze je proto přesouvána do oblasti poznatků o lidském genomu (genetickém materiálu, zejména DNA), kde se zastánci evoluční teorie snaží najít důkazy pro proběhlou evoluci. Zcela tady pomíjíme otázku vzniku genetické

informace, kódování pomocí čtyř chemických písmen, překladu této informace do struktury bílkovin. Všechno to představuje samo o sobě obrovskou výzvu pro evoluční teorii, která tvrdí, že genetický kód vznikl obrovskou souhrou náhod. Tyto poznatky o podstatě života jako o informačním systému vedly některé význačné ateisty k opuštění ateizmu. Například zesnulý Antony Flew, autor knihy *Bůh neexistuje*, se k této otázce vyjádřil následovně: „*Tyto výzkumy [DNA] objevily tak neuvěřitelnou složitost struktur nezbytných pro vytvoření života, že to dle mého názoru dokazuje, že spojení těchto nesmírně diferencovaných prvků takovým způsobem, aby vzájemně spolupracovaly, se muselo uskutečnit za účasti intelligence...*“

Po přečtení lidského genomu (veškeré DNA u člověka) v roce 2003 se ukázalo, že pouze několik málo procent z něj obsahuje geny kódující nějaké bílkoviny, zbytek, tzv. nekódující DNA, byla evolucionisty prohlašována za odpad, harampádí, veteš. Evolucionisté mluvili o pseudogenech, „fosilních genech“, „molekulárních mrtvolách“ či dokonce o „hřbitově mrtvých genů“, které údajně mají dokazovat evoluci. Nyní se však krok po kroku zjišťuje, že mnoho z té tzv. odpadní DNA má nezastupitelný význam například v časných vývojových stádiích lidského zárodku, při diferenciaci jednotlivých tkání, při regulaci funkce a exprese genů apod. Není zde odpad, ale naopak pečlivě chráněná a zakonzervovaná informace, která má velký význam pro fungování genomu jako celku. Navíc se zjistilo, že nejméně 40 genů se vzájemně překrývá ve svých kódujících regionech. Jedná se tedy o určitý druh kryptogramu (tajného kódu), kdy v jednom kódu je ukryt (zapouzdřen) kód jiný.

Vysvětlit něco takového evolučnímu procesu není možné. Tyto nové objevy jsou velmi pěkně popsány v knížce mého oblíbeného autora Jonathana Wellse, zastávající inteligentního plánu.

c) *Poštovní směrovací čísla a adresy v buňce*

Kromě toho některé objevy z posledních let ukazují, že v buňkách existují systémy, které dopravují přeepsanou genetickou informaci na přesně určená místa (adresu), kde je potom využita. Na místo určení je převážena molekulárním motorem po buněčných dálnicích (tzv. mikrotubulech). V buněčném jádře se k produktu (tzv. m RNA) připojí štítek s adresou, tzv. PSČ, podle které je pak produkt dopraven na přesně určenou adresu. Vymyslet PSČ a k tomu přiřadit adresu, a to na molekulární úrovni, jistě vyžaduje nesmírnou inteligenci. Je to jeden z důkazů, že plán (design), který v živých organizmech vidíme, není jenom zdánlivý (jak to tvrdí evolucionisté), nýbrž reálný.

d) *Optická vlákna v lidské sítnici*

Zastávající evoluce poukazovali na údajně nedokonalý design lidského oka, jelikož sítnice v lidském oku je prý uspořádána obráceně. Světločivé buňky jsou umístěny v nejhlubší vrstvě a tudíž, pokud se k nim má dostat světlo, musí proniknout skrze nervová vlákna, nervové buňky a ještě jiné elementy, např. tzv. Müllerovy buňky. Tvrdí se, že kdyby oko bylo vytvořeno dokonale, pak by světločivé elementy měly být na povrchu sítnice. Nedávno se ovšem ukázalo, že světlo v sítnici se šíří pomocí mikroskopických optických vláken, které jsou tvořeny právě výběžky Müllerových buněk. Tato technologie přivádí světlo až ke

světločivým elementům a výrazně tak zvyšuje zrakovou ostrost. Za vynález optických vláken byla v roce 2009 udělena Nobelova cena. Škoda, že zastávající evoluce nechtějí uznat, že koncepce lidské sítnice s optickými vlákny vyžadovala daleko vyšší inteligenci, než prokázaly lidmi odměněné vědecké kapacity.

Po rozluštění principu genetického kódu Watsonem a Crickem v roce 1953 Francis Crick slavnostně prohlásil v jedné britské hospodě: Rozluštili jsme tajemství života. Dnes po více než 60 letech od této události a po přečtení genetické informace člověka se ukazuje, že tajemství života ještě vůbec nebylo rozlušťeno a vědci stále jsou ještě na začátku. Čím dále je více jasné, že další informace (možná více než polovina z ní) je ukryta jinde, především v trojrozměrném uspořádání buněk (zejména první vaječné buňky, ze které se organizmus vyvíjí). Také lidský genom je trojrozměrně uspořádán tak, že se jednotlivé části vzájemně regulují a ovlivňují. Složitost celého systému je natolik dech beroucí, že zastávající evoluční teorie mají stále větší problém při jeho vysvětlování. Jejich vyprávění o vzniku života pouhou náhodou a přírodním výběrem začíná dostávat stále více a více charakter pohádky pro dospělé. Kdo chce, ať jí věří.

Jako muž a žena

Krátce chceme ještě věnovat pozornost stvoření člověka jako muže a ženy. První člověk byl stvořen – k Božímu obrazu a to v podobě dvou pohlaví – muže a ženy. Stvoření člověka v podobě pohlavní bytosti je původní dobrý Boží záměr. Pohlavní rozdíly nejsou následkem pádu a nepředstavují tragédii, kterou by bylo nutno překonávat, jak tvrdí někteří. Pád přišel po stvoření člověka jako

muže a ženy, nikoliv před ním. Navíc Bohem ustanovené rozdíly mezi mužem a ženou nezpůsobují jejich nerovnost v důstojnosti či hodnotě, ale naopak vyjadřují prvotní stvořitelství záměr a jsou člověku k prospěchu. Jejich důstojnost a rovnost naopak vychází z Božího stvořitelství akta.

Žijeme v době, kdy lidská totožnost jako muže a ženy již není vnímána jako součást Božího plánu. Místo toho je pohlaví a funkce s ním spojené stále více chápáno jako vyjádření vlastní volby jednotlivce. Vznikají tak různé experimenty, jejichž cílem je nahradit původní plán Božího stvoření. V důsledku toho však celá západní civilizace, kde jsou tyto trendy nejzřetelnější, stojí před rozpadem a vymřením.

Součástí Božího stvořitelství záměru je také manželství, které bylo ustanoveno jako smluvní a doživotní svazek mezi jedním mužem a jednou ženou, tedy manželem a manželkou s cílem zplodění potomstva. Boží stvořitelství záměr nedává nikde prostor pro chápání manželství jako vztahu homosexuálního, polygamního nebo polyamorního (tedy více milenců najednou). A pohlavní styk a věrnost v manželství představuje prvotní Boží vůli. Jakýkoliv pohlavní vztah či styk mimo manželství je naopak považován na pohlavní nemravnost (a nikoliv evoluční výhodu v předání více genů potomstvu).

Pád člověka však narušil Boží stvořitelství záměr i v této oblasti. Hříšnost člověka zasáhla i oblast manželství, pohlavního vztahu, pohlavní orientace a identity. Hřích zdeformoval pohlavní touhy tím, že je odvádí od manželské smlouvy směrem k pohlavní nemravnosti. Tato deformace zahrnuje jak heterosexuální, tak homosexuální nemravnost. Násled-

kem toho je především rozpad instituce manželství ve společnosti, která se projevuje vysokou mírou rozvodovosti, životem na hromádce, a také nevěrností manželů. Od některých církevních představitelů slyšíme, že pohlavní přitažlivost k stejnému pohlaví má být údajně součástí přirozeného dobra, obsaženého v původním stvoření. Ať je již etiologie homosexuality, přesněji homosexuální orientace, jakákoliv (a víme, že je multifaktoriální, že neexistuje jeden tzv. „velký“ gen, který by ji pevně a určoval), není homosexuální soužití součástí původního stvořitelství záměru (stejně jako jí není ani nevěra heterosexuální). Schvalování homosexuálního soužití je hříchem a představuje zásadní odchylku od věrného křesťanství a jeho svědectví. Stejně tak ani transsexuální sebezpojení není v souladu s původním Božím záměrem ve stvoření a spasení.

Psychologická podmíněnost

Poslední věc, kterou bych chtěl krátce zmínit je otázka psychologické podmíněnosti. Není zde prostor, abych pojednal o vztahu k psychologii obecně. Nestojím na pozici odmítání psychologie, ale mám problém s některými psychotherapeutickými přístupy, které vycházejí z nebiblického pojetí člověka. V následujících větách se chci krátce věnovat tzv. psychickým zraněním.

Je jisté, že naše okolí, zejména v dětství, hraje podstatnou roli na utváření osobnosti. Lidská osobnost, myšlení, chování a jednání je do značné míry ovlivněna tím, co člověk prožíval v minulosti, především v útlém dětství. Problémem je absolutizace takového přístupu, kdy zraněný člověk je chápán jako **obět** svého okolí, svých rodičů a nesprávných vztahů. Podle tohoto názoru citová zra-

nění z dětství jsou příčinou nejen psychických, ale i duchovních problémů v pozdějším věku. Tvrdí se, že vlivem zranění, zejména ze strany otce, má člověk problém přijmout Boha jako milujícího Otce a Krista jako Spasitele. V tomto přístupu je příčina všech potíží hledána vně zraněného člověka. Podle toho se řídí i léčba vnitřních zranění. Postižený člověk je veden k tomu, aby zkoumal své zážitky z útlého dětství a hledal situace, kdy citově strádal, nebyl dostatečně milován nebo mu bylo ubližováno. Aby mohlo dojít k uzdravení, musí být všechny tyto negativní zážitky z dětství odreagovány v průběhu psychotherapeutické léčby.

Uvedu jeden příklad z knížky Jima Owena *Christian Psychology's War on God's Word* (Válka křesťanské psychologie s Božím slovem), který je velmi ilustrativní: Ženatý pastor, který pracoval s mládeží, se zapletl do intimního vztahu s nezletilou dívkou, která patřila do jeho skupiny. Když celá aféra vyšla najevo, pastor veřejně činil pokání z tohoto činu, prosil shromáždění o odpuštění a složil svou funkci. Jelikož se však jednalo o trestný čin, byl vzat do vazby, obžalován a obviněn. V rámci trestního řízení se podrobil psychologickému vyšetření a délka trestu měla být alespoň do určité míry závislá na psychologickém posudku. Jeho osud byl tedy závislý na psychologizích.

On a jeho žena si vyhledali ty nejlepší křesťanské psychology, kteří byli dostupní. Společně se účastnili sezení a očekávali, že poradenství bude vedeno způsobem, který vychází z Božího slova. Avšak brzy zjistili, že tomu tak není. I když každé sezení začínalo modlitbou, středem poradenství bylo odhalení a zpracování pastorova dětství. Terapie byla vedena

tak, aby pastor „objevil“, že jeho otec pro něj vůbec nebyl tím báječným člověkem, za kterého jej předtím pokládal. Psychotherapie, kterou absolvoval, vedla ve svých důsledcích k hluboké trhlině ve vztazích s jeho matkou, která v té době ještě žila.

Takový přístup však vychází z deformovaného pojetí člověka. Bible nám říká, že žijeme ve zkaženém světě, kde je často nevyhnutelné, že se člověk stává obětí hříchu jiných lidí. Avšak tato skutečnost z něj nečiní nevinnou oběť, která může svést vinu za všechny problémy a nesprávné jednání na traumata z časného dětství. To, že jsme se stali obětí jiných lidí, z nás nesnímá naší vlastní vinu před Bohem. Mohlo být s námi špatně zacházeno, ale to nás nezabývá odpovědností za naše činy před Bohem.

Odcizení Bohu, které jsme zdědili po prvních rodičích, v nás vytvořilo duchovní vakuum, které se každý člověk snaží zaplnit. Ve snaze kompenzovat toto odcizení se člověk dožaduje splnění různých potřeb od svých nejbližších – v dětství od svých rodičů, později od svého životního partnera. Často se však jedná o požadavky nesplnitelné, protože mají spíše povahu duchovní než psychologickou. A tak není překvapující, že lidé dorůstají s tím, že mnohé jejich potřeby nebyly uspokojeny. Není však možné obviňovat ze všeho své rodiče a okolí, protože skutečná příčina našich problémů a zranění leží mnohem hlouběji než v událostech pocházejících z našeho dětství

Psychologický přístup hledá příčinu vnitřních zranění a jejich důsledků mimo člověka, zatímco Boží slovo hovoří o základním problému, který je uvnitř každého z nás. Psychologie učí, že jsme obětí naší minulosti, a že naše problé-

my pochází od lidí a prostředí, které nás negativně ovlivnilo. Ale Slovo Boží říká, že *nejlstickivější jest srdce nade všecko, a nejpřevrácenější. Kdo vyrozumí jemu?* (Jr 17,9) Psychoterapie nabízí léčbu v podobě odreagování traumatických vzpomínek z dětství, zatímco Boží slovo vede člověka k pokání a obnovení narušeného vztahu s Bohem skrze zástupnou oběť jeho Syna Ježíše Krista.

Lidé – a žel i mnoho křesťanů – dnes více věří psychologické determinaci vývoje člověka než Božímu slovu, které hovoří o hříchu a jeho následcích. Být obětí svého okolí a být zraněn psychickými traumaty z dětství je dnes módní a zní soucitně; být hříšníkem, který má činit pokání a obrátit se k Bohu, působí příliš hanlivě a zavání středověkem. Není proto divu, že psychotherapeutický přístup je dnes – a to i v křesťanských kruzích – stále více populární.

Psychologický přístup se v oblasti uzdravování zranění dostává do konfliktu s Božím slovem. Ke Kristu totiž nepřicházíme jako oběti, ale jako hříšníci. Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky (1Tm 1,15). Navíc víra ve svrchovaného Boha vylučuje pohled na člověka jako na oběť. Bůh si může použít i naše traumata a zranění k tomu, aby si nás přitáhl k sobě. Vše, co Bůh dopouští v našich životech, slouží nakonec k našemu spasení a k Boží slávě.

Závěr

Uvedl jsem některé příklady deformace biblického pojetí člověka a snažil jsem se ukázat, kam tyto trendy vedou. V tomto životě jako křesťané mám zápasit o stejně vzácnou víru, jakou měli apoštolové (1Pt 1,1). V tomto zápasu musíme usilovat o správné biblické pojetí Boha, ale také i člověka. A k tomu

bych Vás chtěl tímto svým příspěvkem povzbudit.

Štěpán Rucki

Apoštol Pavel a reformátoři před soudem „moderního člověka“

Apoštola Pavla a reformátory známe dobře všickni, nejedni se však táží, kdo že jest ten „moderní člověk“. – Tak se teď říká tomu *přirozenému* člověku, kterého Písmo „starým člověkem“ jmenuje, a jehož má Pán Ježíš na mysli, když mluví o těle, které se narodilo z těla. Jest to tedy ten „tělesný člověk nechápající těch věcí, kteréž jsou Duchu Božího“.

A takovýto moderní člověk si nedávno u nás zasedl k soudu nad apoštolem Pavlem a nad reformátory. A jak zněl jeho rozsudek? – „Ježíš byl hlava nad míru jasná“. Jinak „chorobný Pavel“. Byl „rozčilen, a rozčilení lidé, třeba proroci a reformátoři, podávají náboženské rozčilení. Ježíš podal náboženství čisté, nerozčilené, klidné, jasné.“

I cože by apoštol a reformátoři na to odpověděli? – Milý ty moderní člověče, vždyť jsi raněn slepotou, a každým svým slovem lámeš hůl sám nad sebou. „*My jsme zajisté usoudili nic jiného ne-uměti nežli Ježíše Krista, a to toho ukřižovaného.*“ Ty se přec neodvážíš říci, že by i tobě byl Pán Ježíš všecko ve všem! Zatím jest On ti jen „hlavou nad míru jasnou.“ Jistě, On jest mezi jiným i hlavou nad míru jasnou. Dovolíš nám však tobě a všemu světu ukázat, jak se tobě věci pletou?

Vytýkáš nám „rozčilení“, a držíš to za něco „chorobného“. Ale vždyť nevíš, co to vlastně jest! – Bez takového „rozčilení“ nikdo nepozná Pána Ježíše, a proto tys Ho dosud nepoznal. Neboť Pán Ježíš káže: „*Pokání čiňte,*“ (Mt 4,17), a On sám Svým svatým Duchem to pokání v nás vyvodí. – Co to jest? – Jest to právě ta tvá „choroba“ a to „rozčilení“, když člověk, jsa ze všech svých hříchů usvědčený, v prsa se bije, a volá: „*Bože, buď milostiv mně hříšnému.*“ (Lk 18,13) A když jsi se sám tak v prsa nebil, raděj o Pánu Ježíši nemluv; neboť jest zhola nemožné, abys ty vystihl, co vlastně na Něm jest. On zajisté přišel, „*aby hledal a spasil*“ Ne kohokoli, nýbrž „*což bylo zahynulo.*“ (Lk 19,10) Ty pak z těch zahynulých u sebe dosud nejsi.

Pak máš arci pravdu, že Pán Ježíš takto „rozčileně“ nikdy nekázal, protože On pokání v tomto smyslu nikdy nečinil. Jest to však faktum, že pouze takto „rozčileně“ k Sobě volal. – A i v té části máš pravdu, že On nekázal tak široce to, co my kážeme. Ale taktéž faktum jest i to, že On nás za Sebe kázat poslal, „*Jdouce po všem světě, kažte evangelium*“ (Mk 16,15), a že my přesně kážeme z Jeho textů, a jenom z Jeho textů.

Jest pak tomu, kdo se v prsa bije a volá: „*Bože, buď milostiv mně hříšnému,*“ to otázkou nade všechny otázky: „*Co já mám činiti, abych spasen byl?*“ Na to však, ty moderní člověče, nemáš odpovědi žádné, ač bys chtěl nevědomým lidem napovídat, že jsi nejlepším znalcem učení Kristova. Anobř, když my předně na tu otázku dáváme z textů Kristových zřetelnou odpověď, ty se začneš na svůj způsob rozčilovat, - až i zjevně popíráš, co Pán Ježíš o Sobě „čistě, nerozčileně, klidně, jasně“ učí.

Nebo On o Sobě jasně učí, že jest

Syn Boží, což ty zjevně popíráš. – Kde to učí? – Když se, na příklad, učedníkům ptal: „*Vy pak kým mne býti pravíte?*“ a Šimon Petr odpověděl: „*Ty jsi Kristus, ten Syn Boha živého,*“ tu ho Pán Ježíš blahoslovil, a vyložil, kde se toto poznání Petrovo bralo: „*Tělo a krev nezjevilo tobě, ale Otec můj, kterýž jest v nebesích.*“ (Mt 16,15-17) Milý moderní člověče, svíjej se tu, jak chceš, - buď jest Pán Ježíš podvodník, a pak nám nepovídej, jaká On jest „hlava nad míru jasná“, ani že kdy co „čistého“ z této hlavy pošlo, anebo On jest, jak my kážeme, Syn Boha živého, právě takový, jakého, dlé rady Boží, zapotřebí bylo našich hříchů k shlazení.

Ty se ptáš, kdeže On to učí, co my tak důrazně do popředí stavíme, že On totiž Svou smrtí hříchy naše shlazuje, a že u víře v Něho spravedliví činění býváme darmo. – Tu On to učí, když, na příklad, o Sobě klidně a jasně praví, že „*nepřišel, aby jemu slouženo bylo, ale aby on sloužil, a aby dal život svůj mzdu na vykoupení za mnohé,*“ (Mt 20,28), anebo když čistě a nerozčileně doznává: „*To jest krev má nové smlouvy, kteráž za mnohé vylévá se na odpuštění hříchů.*“ (Mt 26,28)

Ty moderní člověče však těchto Jeho základních textů nevidíš, protože vidět nechceš. A právě tak svévolně zavíráš oči, když popíráš všechny divy. Vždyť Pán Ježíš sám zjevně doznává, že mnoho divů činil. „*Ty Kafarnaum, kteréž jsi až k nebi vyvýšeno, až do pekla sestřčeno budeš; nebo kdyby v Sodomě činění byli divové ti, kteříž jsou činění v tobě, bylť by zůstali až do dnes.*“ (Mt 11,23)

Neplatí-li ti v evangeliích všecko, pak ti, milý moderní člověče, neplatí nic. Podlé chuti si tu vybíratí nelze. Když pak Pána Ježíše prohlašuješ za „hlavu nad

míru jasnou,“ sám však nejdůležitější Jeho slova zamítáš, pak jsi sám s sebou velice v rozporu, a nesmíš se divit, že my celou tvou vědeckost podlé toho ceníme. Jinak však i tebe, jako sebe, poroučíme Božímú milosrdenství. Snadné to nemáš. „*Tvrdoť tobě proti ostnům se zpěčovati.*“

Kdyby pak apoštolé a reformátoři četli také, co všecko naši časopisové k jejich obraně byli právě napsali, zdali by neřekli: S nepřítely budem snadno hotovi; horší však to máme s našemi přátely?

*Jan Karafiát
(Reformované listy, 1904, č. 5,
s. 34-36)*

Kovanie kosy nezdržuje žatvu

Čítal som to v jednom časopise a mnoho mi tieto slová povedali. Prijal som skrze ne požehnanie, ktoré by som chcel dať ďalej.

Blíži sa čas kosenia trávy. A už aj dozrela na lúkach tak, že sa môže kosiť. Prv však treba dobre nakovať nástroj. Roľník si sadne na medzu, vytiahne mlatok a na železku dôkladne kuje kosu po celom jej ostrí. Ani miestočka nenechá tupého. Kosa musí byť ostrá, veď má dobre poslúžiť pri práci, ktorá ju čaká. Znova a znova klepká na kosu, niekedy skoro pol hodiny.

Konečne je kosa nakovaná. Práca môže začať. Kosec sa ňou s chuťou zaháňa, steblá padajú na zem a zanechávajú za ním pekne zrovnaný riadok pokosenej trávy. Prejde lúkou a znova sa

zastaví. Vyberie osličku a kosu prebrúsi. Potom sa ide ďalej.

Keby sa niekto nevyznal v tejto práci a pozoroval by kosca, zdalo by sa mu, že sa kovaním a brúsením kosy iba zbytočne zdržuje. Nieje to stratený čas, takto posedávať na medzi, alebo postávať na konci každého riadku? Tu mu treba pripomenúť oné slová: „Kovanie kosy nezdržuje žatvu!“ V nijakom prípade to nie je strata času. Naopak! S dobre nakovanou kosou dá sa urobiť oveľa viac. Taká kosa šetrí koscovi sily. S tupou kosou sa musí veľmi namáhať, ostrá ide ľahučko. Zlý nástroj berie človeku mnoho síl.

Nemám nijaké lúku na kosenie. Moja práca je na inom poli. Mnoho času mi napríklad zaberá vybavovanie korešpondencie. Prichádza mi veľa listov, kopí sa to na stole a leží to na mne ako veľké bremeno. Čo všetko by ľudia odo mňa radi vedeli! V čom všetkom by som mal pomôcť, poradiť! Musím sa priznať, že si často netrepezlivý a namrzený vravím: „Či už ozaj nemajú doma nikoho, komu by sa zverili, a musia všetko písať mne?“ Keď si sadnem k odpovediam v takejto nálade, prejde z nej čosi aj do listov, ktoré tým určite utrpia a ľudia nebudú mať z nich dosť radosti a požehnaní.

Vtedy mi prichodia na um slová o kovaní kosy, a ja si ich prikladám k srdcu. Skôr než si sadnem k písaniu, nabrúsím si svoju kosu, to znamená, že si nájdem čas na modlitbu. Prosím Pána, aby mi pomohol nájsť správnu radu a odpoveď na všetky listy. Potom mi práca ide lepšie, ako keby som sa pustil do nej odkázaný iba na vlastné sily.

Zakaždým, keď mám list hotový, urobím krátku prestávku, aby som si kosu prebrúsil. Pár vzdychov vďaka a chvály a písanie môže pokračovať.

Takto som to sám zakúsil: Modlitba nie je stratou času, ako si to mnohí myslia, ale získavanie času, pretože práca je požehnannejšia a ide človeku šikovnejšie od ruky, ako keby ju robil bez modlitby.

Modlitba tiež šetrí sily. Podobne ako nabrúsená kosa. Cítim ako by mi často niekto priam diktoval vhodné slová a myšlienky, aké práve potrebujem. Áno, keď je práca pripravená na modlitbu, ide lepšie a rýchlejšie.

Neviem, s čím sa tebe prichodí denne namáhať. Možno nemáš ani lúku, ktorú treba pokosiť, ani fúru listov na odpovedanie. Ale nech pozostáva tvoja práca z čohokoľvek, radím ti: Kovanie kosa nezdržuje žatvu. Skôr než začneš prácu v kuchyni, na poli, v kancelárii, v továrni, za volantom, nájdi si čas, nakovaj kosu, priprav sa na splnenie svojich povinností modlitbou. Keď jednu prácu dokončíš, vtedy skôr než začneš ďalšiu, urob si prestávku a nabrús kosu – venuj zas aspoň chvíľu modlitbe. Zažiješ to, čo som sám skúsil: Modlitba šetrí čas aj sily.

Ernst Modersohn (1870-1948)

Konferencie mládeží Třanovice

V termínu od 28. – 30. září proběhla konference mládeží v Třanovicích. Celý program probíhal v areálu třanovického sboru. Tuto konferenci pořádali křesťanské mládeže Třanovice (SCEAV) a Kroměříž (BJB) ve spolupráci s Křesťanským společenstvím, z.s. Tématem celé konference bylo *RESOLVED – Nepromarni svůj život*. Konference začala chvílkou zpěvu s chválicí skupinou

z Niw. Následovalo biblické slovo Aloise Klepáčka, který uvedl danou konferenci. Hovořil o kazateli Jonathanu Edwardsovi a o jeho 75 rezolucích, které učinil již ve svých 18 letech. Zmínil, že je důležité mít správnou motivaci a správnou perspektivu (perspektivu věčnosti) a být absolutně pohlcen touhou oslavit svého Stvořitele. Večer se konal koncert skupiny Adonai. Sobotní ráno započala chválicí kapela z Písku. Biblické slovo na téma *Nepromarni své mládí* měl Lance Roberts, ředitel Českého biblického institutu. Uvedl několik příkladů mladých hrdinů víry z Bible (Josef, Daniel, Ester, ...), které si Pán Bůh použil. Hovořil o tom, že život zaměřený na dočasně věci (lidská moudrost, tělesné potěšení, práce, sláva, majetek) je promarněným životem. Pak následovaly semináře *Ježíš přináší rozdělení* – Martin Tomala, *Pravá a falešná bohoslužba* – Pavel Kaczmarczyk, *Rozhodnutí: Důležitost duchovního smýšlení* – Roman Klusák. Odpoledne měla chvílku zpěvu chválicí kapela z Bystřice. Biblickým slovem posloužil Štěpán Rucki na téma *Biblické pojetí člověka a jeho deformace duchem času*. Přednášející se ve své první části zaměřil na podstatné nedostatky evoluční teorie a v druhé části uvedl skutečnost dnešních trendů v psychologii. Psychologie učí, že jsme obětí naší minulosti a že naše problémy pochází od lidí, kteří nás negativně ovlivnili. Zdůraznil, že i když jsme se stali obětí, neznamená to, že jsme zbaveni zodpovědnosti za naše hříchy. Večer byla panelová diskuze, kterou moderoval br. Mojmír Adámek. Byly kladeny otázky na téma: Duchovní dary, evangelizace a Boží svrchovanost, chvály a uctívání. Mezi panelisty byli bratři: Daniel Spratek, Radek Kolařík, Štěpán Rucki a Va-

šek Andrš. Bohoslužby v neděli byly v Komorní Lhotce. Kázání měl pastor Jiří Kaleta. Téma zvěsti bylo na základě textu z knihy Jozue, který byl vybídnutím k rozhodnému následování Krista. Celá konference byla zakončena biblickou hodinou. Slovem posloužili bratři: Peter Bruncko a Daniel Spratek. Bratr Bruncko kladl důraz na to, abychom si dávali pozor na částečné evangelium prosperity a nebezpečí vytrhávání veršů z kontextu Písma. Poukázal na několik veršů z Bible, které jsou často zneužity a špatně vykládány. Podtrhnul skutečnost, že Pán Ježíš nám nezaručuje bezproblémový život, nýbrž zaslubuje svoji pomoc a přítomnost v těžkostech. Bratr Daniel Spratek hovořil o nebezpečí falešného křesťanského života na příkladu izraelského národa z knihy Jeremjáše – „*Ani po tom všem se ale ta její sestra, ta zradkyně Juda, ke mně nevrátila celým srdcem – pouze falešně, praví Hospodin.*“ (Jr 3,10). Celý program je možno zhlédnout na kanálu XcamPu na Youtube: <https://www.youtube.com/user/xcampcz>

Doris Kaczmarczyková

Aktuality ze světa

Německo. Cisterciácký klášter Himmerod, založený roku 1134 sv. Bernardem z Clairvaux, byl v minulém roce zavřen pro nedostatek mnichů. Posledních šest řeholníků se rozešlo do jiných klášterů, vlastnictví kláštera přešlo na trevírskou diecézi.

Etiopie. K vyřešení vleklého schizmatu pomohl Etiopské pravoslavné církvi mi-

nisterský předseda Abiy Ahmed. Ten je ve 42 letech nejmladším ministerským předsedou v Africe a hlásí se k letničnímu evangelikalismu.

Velká Británie. Pětapadesátiletý lékař David Mackereth s více než dvacetiletou praxí byl propuštěn z britské Národní zdravotnické služby, když na základě svého přesvědčení, že pohlaví člověka je určeno při narození jako mužské, nebo ženské, odmítl ve svých lékařských posudcích zohledňovat pohlaví (*gender*), který si sám pacient usmyslí. Lékař, který je křesťanem, ke svému vyhazovu uvedl: „*Nesnažím se nikoho naštvat. Ale jestliže něčí naštvání může vést k tomu, že je z toho důvodu lékař propuštěn, potom jako společnost musíme přehodnotit, kam směřujeme.*“

Argentina. Argentinský senát zamítl 38 hlasy proti 31 návrh zákona, který měl umožňovat v zemi potrat na požádání v prvních 14 týdnech života plodu. Potrat je nyní v Argentině povolen jen v případě znásilnění nebo zdravotních rizik pro matku.

Holandsko. – Svět. Dne 23. srpna připomnělo ekumenické shromáždění v amsterodamském „Novém kostele“ založení Světové rady církví v roce 1948. Zpočátku měla 147 členských církví, dnes jich je přes 350: anglikány, evangelíky, pravoslavné a starokatolíky. (SCEAV je členkou SRC od roku 1956.)

USA. Podle Schaefferova institutu, který provedl v roce 2016 dotazníkovou šetření mezi evangelikálními a reformovanými pastory v USA, celkem 53% těchto pastorů uvedlo, že byli teologickými semináři nedostatečně připraveni na službu kazatele či pastora sboru. 57% má problém vyjít finančně se svým platem. Nicméně 90% si pokládá za čest vykonávat své povolání.

ČR. V Suchdole nad Odrou se ve dnech 21. – 23. září 2018 uskutečnila VIII. mezinárodní konference MORAVIAN, věnovaná dílu a odkazu Moravských bratří. Letos byla mj. věnována suchdolskému rodákovi Johannovi Teltschikovi (1696-1764), o němž hovořila Loraine Parsons z Londýna, či 275. výročí zahájení misie mezi Mohykány, které připomenul Horst Schinzel z Mnichova. S příspěvkem o životě a díle českého luterského misionáře mezi Hotentoty Karla Augusta Pácalta (1773-1818) vystoupil Stanislav Piętak.

Slovensko. V Košicích byl 30. září posvěcen nový evangelický kostel. Slouží sboru „Košice-Terasa“, kde je kazatelem br. O. Kolárovsý. Náklady na výstavbu překročily 1 milion eur. Zvláštností kostela je věž, která není zvonící, ale v noci bude svítit příslušnými liturgickými barvami podle období církevního roku.

Austrálie. Tým vědců z Melbournské univerzity publikoval v časopise Journal of Medical Ethics provokativní článek *After-birth abortion: why should the baby live?* (Potrat po porodu. Proč by dítě mělo žít?). V něm obhajují možnost pro matky nechat usmrtit své novorozence. Ve své argumentaci vychází z toho, že mezi plodem a novorozencem není mravní rozdíl, neboť jejich kapacity jsou srovnatelné. Je to paradoxně podobné východisko, které používají zastánci zákazu potratů.

Polsko. Nástupcem zesnulého faráře evangelické farnosti ve Skočově Adama Podzorského se stal Alfred Borski, který dosud působil v mazurském Szczytnu.

Slovensko. Dva slovenští katoličtí kněží Michal Lajcha a Peter Luciano Baláž byli suspendováni poté, co se v publikaci *Tragédie celibátu – mrtvá manželka* vyslovili pro zdobrovolnění celibátu římskokatolických kněží.

skokatolických kněží. Publikaci vydali v odborné verzi, kterou M. Lajcha následně upravil do popularizační verze. Oba kněží poukazovali na provázanost celibátu se sexuálními (zejména pedofilními) skandály uvnitř katolické církve.

Vatikán. – Čína. V září uzavřel Vatikán s Čínou předběžnou dohodu o jmenování katolických biskupů. Od 50. let 20. století představuje tato otázka zásadní problém, neboť úřady ČLR jmenují kolaborantské římskokatolické biskupy bez souhlasu papeže; podzemní část církve, která odporuje komunistům a chce zůstat věrná papeži, vedou tajní biskupové. Vatikán nyní přistupuje na to, že dodatečně schválí komunisty jmenované biskupy, což řada katolíků, kteří za cenu velkých osobních obětí zachovávali věrnost Římu, vnímá jako zradu.

Švédsko. Liberální luterská Švédská církev schválila novou příručku, která má umožnit užívání „více inkluzivního jazyka“, jenž má umožňovat vyhýbat se při mluvě o Bohu pojmům „Pán“ a „Otec“.

Austrálie. Podle zprávy královské komise, kterou vydala na závěr pětiletého vyšetřování, v letech 1950-2010 sexuálně zneužívalo děti asi 7% katolických kněží v zemi.

Vatikán. – Svět. Dne 3. 10. 2018 byla ve Vatikánu zahájena biskupská synoda, věnovaná problematice mládeže. Z ČR se synody zúčastnil plzeňský biskup T. Holub.

ČR. Dne 4. října zemřel ve věku 81 let českobratrský kazatel Pavel Smetana. Byl farářem ve sborech v Hošťálkově (1964–1979) a v Praze-Libni (1979–1991). V letech 1991–2003 zastával úřad synodního seniora ČCE.

Polsko. Dne 4. října byla v rámci zahájení akademického roku posvěcena

nová budova Křesťanské teologické akademie (ChAT) ve Varšavě.

Kongo. – Svět. Jedním z laureátů Nobelovy ceny míru se stal v tomto roce Denis Mukwege, konzský gynekolog a bojovník za lidská práva. Je křesťanem. V loňském roce byl jedním z hlavních řečníků na valném shromáždění Světové luterské federace ve Windhoeku v Namibii.

Rumunsko. V zemi se ve dnech 6. – 7. října 2018 uskutečnilo referendum o změně ústavy tak, aby definovala manželství jako svazek muže a ženy, a zabránila tak do budoucna homosexuálním manželstvím. Referenda se zúčastnilo jen 21,1% voličů, přičemž pro závaznost referenda byla vyžadována účast alespoň 30% voličů. (Z těch, co se dostavili, hlasovalo pro změnu ústavy 93,4%.)

Irák. V důsledku útlaku ze strany muslimské většiny v zemi rapidně ubývá náboženských menšin. Počet křesťanů v zemi se nyní odhaduje na půl milionu, přičemž ještě v roce 2003 byl jejich počet dvojnásobný.

Švédsko. Biskup konzervativní luterské Misijní provincie Roland Gustavsson plánuje příštího roku odstoupit z funkce. Jeho nástupce zvolí provinční konvent v říjnu 2018 ze tří navržených kandidátů.

Austrálie. Luterská církev Austrálie se na generální synodě v říjnu 2018 vyslovila proti ordinaci žen do úřadu pastora. O ordinaci žen bylo hlasováno už počtvrté; pokaždé byla zamítnuta.

Daniel Spratek

XcamP. Hlavním tématem letošního XcamPu bylo Kázání na hoře a mottem výrok: *Až tak radikálně?!* Na nedělních bohoslužbách kázal br. Donald Richman, který se ve středu před večerní evangelizací podělil o své svědectví; za jeho dlouholetou službu pro naše společenství a křesťany ve východní Evropě mu poděkoval br. S. Piętak. Dopolední přednášky proslovili J. Chodura a L. Sztefek. Evangelistou byl br. Slavomír Slávik ze Slovenska. V rámci večerních programů kromě koncertů zazněla i svědectví bývalých svědků Jehovových a proběhla panelová diskuse; v panelu zasedli M. Piętak, Z. Kaleta, P. Kaczmarczyk, J. Král a S. Slávik (biskup T. Tyrlik, který byl do panelu rovněž pozván, se omluvil). Z Rakouska přijel dr. Kugler, který hovořil o nárůstu protikřesťanských nálad v Evropě a možnostech, jak jim čelit.

Srdce pro Afriku. Od září 2018 projekt Srdce pro Afriku vstupuje do nové etapy, a to programu adopce na dálku konkrétních dětí – sirotků z Demokratické republiky Kongo. Díky kontaktům, které vznikly skrze manžele Bagumovy, jsme schopni nyní získat informace přímo z této země bez dalších prostředníků a vytipovat potřebné děti, které se ocitly v tíživé životní situaci. Projekt Srdce pro Afriku poskytne jejich příběhy a zajistí, aby prostředky, které adoptivní rodiče budou posílat těmto dětem, byly využity pro zaplacení školného a dalších nejn nutnějších životních výdajů.

Setkání vedení KS. Dne 24. 7. se zástupci KS setkali s Davidem Breidenbachem a jeho manželkou; br. Breidenbach je ředitelem East European Missions Network, misijní organizace,

založené D. Richmanem po pádu Železné opony. Po vzájemné prezentaci činnosti byla řeč o případných možnostech spolupráce (zprostředkování kontaktů na probuzenecké kruhy v rámci evangelických církví ve východní Evropě, kde EEMN pracuje; podpora studia našich studentů teologie na konzervativním luterském semináři v USA; služba bratří z USA na XcamPu aj.). – Výbor KS („Devítka“) se 8. 10. Sešel s manželi Szarzewcovými a společně diskutovali možnosti dalšího rozvoje střediska Pod Lípou. – Dne 22. 10. proběhlo setkání Výboru KS s Církevní radou SCEAV.

Šance podaná ruka. Dne 1. 8. 2018 zahájen dvouletý projekt *Převezmi zodpovědnost a chyt se příležitostí*; vzhledem k návaznosti na dřívější projekty bude ještě realizován v rámci Křesťanského společenství.

Karmel. Středisko Karmel stále hledá pomocné síly – ať už na práci na částečný úvazek nebo na brigádnickou výpomoc.

BŠP. V rámci BŠP 2018/19 bude probírána duchovní obnova – na příkladu Židů vracejících se z babylonského zajetí. Proto budeme studovat starozákonní knihy Ezdráš, Nehemjáš, Aggeus a Zacharjáš.

Pěvecké sbory. V rámci koncertu *Československý koncert ke 100. výročí vzniku republiky* vystoupily dne 14. 10. 2018 od 16.00 hod. spojené pěvecké sbory pod taktovkou Evalda Danela; místem konání byl evangelický Kristův kostel v Ostravě.

Den seniorů. V sobotu 27. 10. 2018 se od 9 do 14 hod. uskuteční na Karmelu Den seniorů. Tématem setkání je „Jděte a získávejte...“.

Festival pěveckých sborů. Festival pěveckých sborů se uskuteční 4. 11. 2018

v 16.00 hodin v českotěšínském kostele Na Nivách.

Trojstranné mezinárodní setkání. Dne 24. 11. 2018 by se mělo ve Smilovicích uskutečnit setkání našich pracovníků s bratry evangelisty z Polska a s představiteli probuzeneckých hnutí v evangelické církvi na Slovensku. Setkání by se mělo věnovat tématu Boží bázně a posvěcení, jakož i vzájemným výměnám informací o situaci v jednotlivých zemích. (Z tohoto důvodu se letos nebude konat tradiční Adventní setkání pracovníků.)

Štěpánská slavnost. Letošní Štěpánská slavnost by se měla uskutečnit 26. 12. v 16.00 hodin v českotěšínském kostele Na Nivách.

Upgrade 2019. Od Gnadauerského svazu jsme obdrželi pozvání na celoněmeckou konferenci probuzeneckých hnutí *Upgrade 2019* v hesenském Willingenu.

Ústřední konference. Termín Ústřední konference delegátů je naplánován na 6. dubna 2019. Na konferenci by mělo být zvoleno nové vedení KS na tříleté funkční období.

Daniel Spratek

Zpráva o činnosti Křesťanského společenství II.

přednesená jeho předsedou Milanem Peckou na Ústřední konferenci delegátů dne 7. 4. 2018

Asi před půl rokem mě navštívil jeden mladší bratr. Přišel mě napomenout, že jsem ho na jedné akci nepozdravil. Když

mi řekl, kde to bylo, odpověděl jsem: „Milý bratře, ale já jsem Tě pozdravil.“ Nato mi odpověděl: „Je pravda, že jsi mě pozdravil, ale málo srdečně.“

Už z toho důvodu, aby mě nikdo nemusel chodit napomínat, chci vás všechny, milé sestry, milí bratři co nejsrdečněji na dnešní konferenci Křesťanského společenství přivítat. Srdečně vítám milé hosty, vítám i vás mladé, ale i starší. Chci Vás přivítat i Božím Slovem, které je zapísáno v 1. listě Jana v 5. kapitole od 18. verše: *„Víme, že nikdo, kdo se narodil z Boha, nehřeší, ale Syn Boží jej chrání a Zlý se ho ani nedotkne. Víme, že jsme z Boha, kdežto celý svět je pod mocí Zlého. Víme, že Syn Boží přišel a dal nám schopnost rozeznávat, abychom poznali, kdo je pravý Bůh. A jsme v tom pravém Bohu, protože jsme v jeho Synu Ježíši Kristu. On je ten pravý Bůh a věčný život. Děti, varujte se modlářství.“*

V přečteném textu tři verše začínají: „Víme“ a tento úsek končí výzvou, abychom se chránili model.

Milé sestry, milí bratři, křesťan musí opravdu vědět, jaký je jeho osobní vztah s Bohem, musí vědět, jaká je jeho situace v rodině. Křesťan má taktéž znát stav svého místního společenství, ale i o situaci ve světě. Navíc, neseme křesťanskou zodpovědnost - každý z nás osobně - za Boží dílo, které nám bylo svěřeno, před Bohem i před lidmi.

Boží dílo je konáno konkrétními lidmi. Proto bych zcela konkrétně poděkoval konkrétním lidem za jejich službu.

Rád bych poděkoval bratřím, kteří přijali zodpovědnost za Boží dílo Křesťanského společenství a ze všech sil pracují na tomto díle, v jeho výboru: Daniel Spratek, Pavel Kaczmarczyk, Martin Tomala, Karel Guznar, Bohdan Taska, Martin Piętak, Zbyszek Niemiec a Rudolf Marosz.

O situaci v jednotlivých místních společenstvích jsme podrobně mluvili v prosinci minulého roku na adventním setkání pracovníků. Víme, kde třeba přidat, organizačně zlepšit to, co má nedostatky. Jsme vděční za služebníky v práci s dětmi, dorostem, mládeží, střední či starší generací, nebo v práci na biblických hodinách. Přes mnohé nedostatky Pán tuto práci nezavrhl, ale naopak jí žehná. Stanovme odvážnou analýzou postupné kroky k nápravě.

Chci srdečně poděkovat všem dirigentům smíšených pěveckých sborů, dechových orchestrů, dirigentovi mužského pěveckého sboru, ale i vedoucím všech menších či větších hudebních skupin působících mezi dětmi, dorosty a v mládežích. Pán Ježíš ať vám osobně i vaší práci bohatě žehná. Prosím, odevzdejte srdečné poděkování i všem zpěvákům a hudebníkům.

Křesťanské společenství provozuje dvě střediska: Karmel a Lipa. Na Karmelu je nutná oprava vikýřů. Jsou prohnílé, a proto probíhá rekonstrukce za provozu. Prosím o finanční dary na tento účel, protože nemáme žádné jiné finanční dotace kromě vlastních zdrojů. Chci vás poprosit, abyste na těchto střediskách pořádali oslavy životních jubileí, svateb a jiných rodinných a společenských akcí. Podpořte tím toto Boží dílo. Chci tímto poděkovat správcům středisek Karmel a Lipa bratru Jarku Slámovi a bratru Janu Szarzecovi za jejich práci.

Křesťanské společenství vydává časopis IDEA. Šéfredaktorem, který převzal po Štěpánovi Ruckém jeho službu, je bratr Zbyszek Kaleta, který je také ředitelem Biblické školy pracovníků, která nepřetržitě běží od jeho založení bratrem pastorem Vladislavem Santariusem. Děkujeme.

Tipy k doplnění knihovničky

U vzdělání ještě zůstaneme. Je nebyvale potřebné, abychom my, křesťané nejen školili, ale i vychovávali a připravovali lidi v různých oblastech služby na Božím díle. Proto je připravena i Biblická škola, která bude zahájena v říjnu tohoto roku a bude mít za úkol v prvním roce připravit studenty pro konkrétní duchovní službu. V druhém roce bychom studenty školili podle toho, pro jakou službu chtějí zasvětit svůj život. Plakát a informace jsou už k dispozici. Prosím o modlitební boj i propagaci ve sborech a společenstvích. Ředitelem této Biblické školy je bratr Rudek Heczko. Za probíhající přípravné práce děkujeme.

Díky Boží milosti probíhá na Karmelu tradiční evangelizační týden, který Pán bohatě požehnává a kde účastníci mohou zažívat dotyky Boží blízkosti, a tak jsou formováni Božím Duchem. Děkujeme řediteli bratru Pavlu Kaczmarczykovi a celému organizačnímu týmu.

Ze srdce chci poděkovat i naší sestře pokladní, paní Gerykové za službu, kterou profesionálně vykonává.

V Křesťanském společenství působí velké množství dobrovolných pracovníků, kterých není moc vidět, jako např. zvukaři, technici, modlitebníci apod. Je jich velmi mnoho. Mohu vás všechny ujistit, že Pán Ježíš vás zná jménem, a ví o každé službě, byť by to bylo jen evangelijní „podání sklenice čisté vody“. I přes vás Pán sesílá na nás obrovské požehnání.

Tuto část vděčnosti zakončím Božím Slovem z 1. listu Korintským 15,58: *A tak moji milovaní bratři - a dodávám: i sestry, - buďte pevní, nedejte se zvíkat, buďte stále horlivější v díle Páně; vždyť víte, že vaše práce v Pánu není marná.*

Milan Pecka

Polská základní škola v Hnojníku a Sbor SCEAV v Komorní Lhotce vydali sborníček ze semináře konaného dne 7. 5. 2018 pod názvem **Jan Kubisz poeta, nauczyciel, spolecznik i dzialacz kościelny**. Publikace vychází ke 170. výročí narození tohoto významného polského národního buditele. Významně si ovšem všímá duchoví stránky jeho života a jeho aktivit v evangelické církvi – a to zejména v příspěvcích A. Błahut-Kowalczyk *Duchowość Poety spod Godul*“, S. Piętaka *Jan Kubisz – źródło jego wiary i służba w Kościele* a J. Szymeczka *Jan Kubisz i Płyniesz Olzo – spojzenie historyczne i teologiczne*.

V nakladatelství Kalich vyšla kniha **Jan Jeník – český kazatel v Berlíně** od Edity Štěříkové. Připomíná životní osudy pietistického kazatele českého exulantského sboru v Berlíně (1748–1827), jehož rodina měla kořeny na Těšínsku (v Těrlicku). Jeho příběh je velmi inspirující – byl oddaným kazatelem evangelia, odpůrcem teologického racionalismu, modlitebníkem, zakladatelem misijní školy a misijní společnosti diakonickým pracovníkem (založil tzv. polévkový ústav); zasloužil se o vydání českých a polských biblí a šíření křesťanských traktátů.

Nakladatelství Z. Susy připravilo edici **Historie pravdivé Jana Augusty a Jakuba Bílka** – textu z roku 1579, který přibližuje pronásledování Jednoty bratrské v letech od 40. do 60. let 16. století, a to zejména věznění biskupa Augusty a jeho pomocníka Bílka na Křivoklátě.

Rocznik Historii Sztuki na rok 2017 přinesl obsáhlou (38stránkovou) studii Przemysława Czerneka **Protestancka**

architektura sakralna na Śląsku Cieszyńskim w XX i XXI wieku. Přibližuje protestantskou sakrální architekturu na české i polské straně Těšínska; je dostupná i on-line.

Zvláštní pozornosti si zaslouží novinka z nakladatelství Didasko – nedlouhý esej **Zákon Kristův jako naplnění zákona Mojžíšova.** Jejím autorem je americký profesor Douglas J.

Moo, kterého čeští čtenáři znají jako spoluautora „Úvodu do Nového zákona“ od Návratu domů. Moo ve svém přemýšlení o Mojžíšově zákoně vychází z Lutherovy teologie, kterou ovšem tvůrčím způsobem rozvíjí a upravuje. Zabývá se nesnadnou otázkou, jak nalézt soulad mezi zdánlivě protichůdnými výroky Nového zákona, které na jedné straně stvrzují platnost i toho „nejmenšího písmenka“ Mojžíšova zákona (Mt 5,18; Ř 3,31 aj.), ale na druhé straně ohlašují, že Kristus je konec zákona (Ř 10,4) a hovoří o nutnosti změny zákona (Žd 7,12). Hledá proto účel zákona a sleduje výroky Nové smlouvy o zákonu tak, aby zjistil, jakou roli má hrát Mojžíšův zákon v životě křesťana.

Nakladatelství Didasko vydalo dvě tematické zábavné omalovánky s úkoly pro děti. Ilustrace se zobrazí po „vymalování“ vodou. Po uschnutí je možno „vymalovat“ znovu. Názvy omalovánek jsou **Boží stvoření** a **Ježíšovy zázraky.**

Vydavatelství Warty vydalo další román Lidii Czyż nazvaný **Ślodkie cytryny.** Kniha je inspirována skutečným příběhem matky, vychovávající dítě s Aspergerovým syndromem.

Daniel Spratek

Proti proudu

Recenze knihy Dr. Matti Leisoly Heretik³

„Co se stane, když se perspektivní evropský přírodovědec změní z Darwinova učedníka na Darwinova odpadlíka? Létaťají jiskry.“ Tak zní jedna věta z obálky knížky, jejíž hlavním autorem je **finský vědec a odborník v biotechnologiích** Dr. Matti Leisola. Člověk, který vystudoval chemickou fakultu Technologické univerzity v Helsinkách, pracoval sedm let ve Švýcarském spolkovém technologickém institutu, stal se pak děkanem Chemie a vědy o materiálech na své alma mater a následně pracoval jako ředitel výzkumu v jedné finské biotechnologické společnosti. Je expertem v oblasti enzymů a vzácných cukrů a během své vědecké kariéry publikoval 140 recenzovaných článků a získal Latsisovu cenu Spolkové vysoké technické školy v Curychu.

Pochybnosti o Darwinově evoluční teorii, resp. i o její současné neodarwinistické podobě začaly při diskuzích s jeho univerzitními profesory. Při jednom osobním setkání, které se odehrálo v jeho domě, si kolegové všimli Bible na jeho stole a jeden z nich se začal z ní vysmívat. V jednom momentě při konverzaci jim Dr. Leisola položil otázku, na jakých základech stojí jejich evoluční myšlení. Velice brzy si uvědomil, že ve skutečnosti nemají žádnou skutečnou odpověď. Evoluční myšlenky přijímali vírou, která pramenila z bezmyšlenkovitého přijetí těchto moderních koncepcí. Neposkytli prakticky žádné důkazy pro

3 Plný název recenzované knihy je: Matti Leisola & Johathan Witt: Heretic. One scientist's journey from Darwin to Design. Discovery Institute Press 2018, Seattle, WA (ISBN 13: 978-1-936599-50-9)

své názory. Vše, co říkali, byly historky, jak se to mohlo odehrát.

Dr. Leisola dále ukazuje na mnoha příkladech, že to, co vládne v současné vědě, je dogma **metodologického materializmu**. Jednoduchými slovy to znamená, že vědecká komunita nepřijímá žádné jiné vysvětlení vědeckých faktů než striktně materialistické či ateistické. Upozorňuje na skutečnost, že je to anomálie oproti tradici ve vědě, kdy již ve starověkém Řecku byly různé filozofické školy – některé materialistické a jiné idealistické (které předpokládaly existenci zázračné inteligence).

Skrze knihu se proplétají jeho životní příběhy s různými argumenty, které svědčí proti evoluční teorii, a naopak silně naznačují, že život a jeho projevy musely vzniknout v důsledku působení inteligentní bytosti. Zaznívá kritika klasických **ikon evoluční teorie**, jako např. **Millerův pokus**, který měl vytvořit základní stavební kameny života ve zkumavce. Do směsi vody a plynů, jež se měly údajně vyskytovat v prvotní atmosféře Země, byly pouštěny elektrické výboje. V důsledku tohoto procesu v přístroji vznikly některé chemické látky, které tvoří základ pro stavbu molekul vyskytujících se v živých organizmech. Dr. Leisola však ukazuje, jak je život ve svých naprostých základech složitý a komplexní (bílkoviny, kyselina deoxyribonukleová a jejich vzájemné propojení) a vysvětluje, že cesta od stavebních kamenů k uspořádání i té neprimitivnější bakterie je natolik složitá, že spontánní vznik těchto struktur zůstává v oblasti vyprávění a povídek. Výhledy na vysvětlení vzniku života na zemi i v té nejpřimitivnější formě jsou natolik bledé, že někteří vědci posouvají tento proces někam do vesmíru. Avšak dnes se ví, že

kosmické záření zničí dokonce i bakteriální spory („zaschlé bakterie“), takže není jasné, jak by život měl v těchto nepříznivých kosmických podmínkách doputovat na Zem.

Buňka, základní jednotka života, je napěchována **informací** a **nanotechnologiemi**. Vznik genetické informace a genetického kódu zůstává naprostou záhadou pro ty, kteří jsou oddáni pouze materialistickým scénářům vzniku života. Při jedné příležitosti vedl korespondenci s jedním profesorem genetiky, který označil knížky kritizující evoluční teorii za heretické. Když se ho Dr. Leisola zeptal, jak tedy vysvětlí vznik **bakteriálního elektromotoru**, který je přítomen v buňkách některých bakterií a umožňuje jejich pohyb v prostředí docela podobně jako lodní šroub u lodí, odpověď byla, že evoluce si s tím lehce poradila. Bez jakýchkoliv detailů! Jen prostá víra v tvůrčí moc evoluce!

Rezistence (odolnost) **bakterií vůči antibiotikům** se často uvádí jako další důkaz svědčící pro evoluční teorii. Dr. Leisola vysvětluje, jakým způsobem a jakými mechanismy vzniká rezistence na antibiotika. V zásadě to může být ztráta nějaké schopnosti bakterií skrze změnu jejich genetického materiálu anebo převzetí genetické informace, která podmiňuje odolnost, od jiných bakterií. Avšak ani v jednom případě nevzniká nová genetická informace, která je základním předpokladem pro průběh evoluce a vznik nových druhů. Navíc jsou rezistentní bakterie svým způsobem defektní, a jakmile přestane antibiotikum v okolním prostředí působit, běžné a více životaschopné kmeny bakterií rychle přerůstají ty kmeny, které jsou vůči antibiotikům odolné.

Oproti jiným knihám, které kritizují

evoluční teorii, je knížka Dr. Leisoly jedinečná v tom, že podkryvá zákulisí současné vědy a některých **praktik současného vědeckého establishmentu**. Jako emeritní vědec si to může dovolit, protože říkat tyto politicky značně nekorrektní věci jako člověk uprostřed vědecké kariéry by nesl velmi neblahé následky takového jednání. Metody vědecké komunity vůči kritickým hlasům proti metodologickému materializmu a současnému *status quo* v biologických vědách jsou vskutku nevybíravé, drsné až nechutné.

Asi nejextrémnější případ, který Dr. Leisola líčí, je případ **kariérní likvidace význačného vědce**, evolučního biologa se dvěma doktoráty, Dr. Richarda von Sternberga. Tento člověk byl vedoucím redaktorem Sborníku biologické společnosti ve Washingtonu, který vydává uznávaný vědecký ústav - Smithsonský institut. Dr. Sternberg byl odpovědný za třídění přijatých vědeckých článků a jejich zaslání dvěma nebo třem expertům ke zhodnocení. Toto je normální proces, který platí pro přijímání článků ve vědeckých časopisech. Autor přitom neví, kdo jsou recenzenti, článek je přijat k publikaci až na základě pozitivního zhodnocení recenzenty.

Steven Meyer, jeden z čelních zastánců inteligentního plánu ve Spojených státech, zaslal k publikaci článek, který se zabýval tzv. **kambrickou explozí**, tzn. náhlým objevením se mnoha dodnes žijících druhů v geologickém období zvaném kambrium. Jako jedno z možných vysvětlení tohoto doposud neobjasněného fenoménu v evoluci druhů byl v článku uveden inteligentní plán. Tři recenzenti nezávisle na sobě jednohlasně doporučili článek publikaci. Dr. Sternberg přijal rukopis a článek byl zveřej-

něn. A pak začalo pronásledování. Ozval se křik z vědecké komunity, že se zde míchá věda a náboženství. Nepomohly argumenty přátel, kteří poukazovali na mimořádné vědecké výsledky Dr. Sternberga. V důsledku nevybíravých útoků byla jeho vědecká kariéra zničena, byly mu odebrány klíče od kanceláře, byl přestěhován do podřadné místnosti a byl mu odmítnut přístup k vědeckým vzorkům. Dr. Leisola mu v této kritické životní situaci nabízel práci ve své laboratoři ve Finsku, ale Dr. Sternberg nakonec našel práci ve Spojených státech. Od té doby mnoho vědeckých časopisů už za žádných okolností nezveřejní článek, který by přinášel přímou argumentaci ve prospěch inteligentního plánu. Případ Dr. Sternberga je dostatečné varování pro všechny odvážlivce.

Jiný příklad se týká publikace Mary Schweitzerové, která v roce 2005 zveřejnila nálezy týkající se přítomnosti **měkké tkáně v kostech dinosaura** *Tyrannosaurus rex*, který měl žít před 66-68 miliony let. Časopis Discover, který názorově reprezentuje platformu inteligentního plánu, to komentoval článkem s názvem *Schweitzerové nebezpečný objev*, ve kterém se píše, že nálezy čerstvě vypadající měkké tkáně v kosti dinosaura mažou dělicí čáru mezi minulostí a současností. Podle současných znalostí totiž není možné, aby zkameněliny žijící v tak daleké minulosti obsahovaly měkké tkáně. Schweitzerová v tomto článku popisuje zkušenosti s recenzním řízením své vědecké práce. Jeden z recenzentů jí řekl, že ho nezajímá, co tato vědecká data říkají, protože ví, že takový nález je nemožný. Když se ho Schweitzerová zeptala, jaká data by ho přesvědčila, odpověď byla, že žádná.

Jiná osobnost, které Dr. Leisola věnuje

velkou pozornost a kterou zmiňuje na více místech a v mnoha souvislostech je **Prof. Dr. E. A. Wilder Smith**. Je patrné, že tento význačný vědec minulého století, profesor organické chemie, který věnoval mnoho úsilí kritice darwinizmu, ho ovlivnil mimořádným způsobem. Dr. Leisola líčí všechny jeho vědecké kvality (tři doktoráty, vědeckou a publikační činnost, velikou oblíbenost jako přednášející mezi studenty) a odvolává se na jeho názory a knížky věnované kritice evoluční teorie.

V této rovině se knížka Dr. Leisoly stává pro mne velmi osobní, protože některé publikace Prof. Wildera Smithe (zejména kniha *Přírodní vědy neznají žádnou evoluci*) ovlivnily také mne v mém zápasu s evoluční teorií během studií na lékařské fakultě. Dr. Leisola se zmiňuje o času a energii, kterou Prof. Wilder Smith věnoval lidem žijícím za tehdejší železnou oponou, kdy riskoval své vlastní bezpečí a jezdil přednášet na tajné semináře do Polska či do tehdejšího východního Německa. Sám jsem se jednoho takového pololegálního semináře s Prof. Wilderem Smithem v Dziegiełowie v Polsku zúčastnil a zanechalo to ve mně nesmazatelné stopy.

O to smutnější byl vztah čelních představitelů **finské evangelické církve** k této význačné vědecké osobnosti, který Dr. Leisola ve své knize zaznamenává. Při jedné příležitosti Dr. Leisola uspořádal setkání tohoto vědce s několika finskými biskupy. Nezdvořilost, kterou čelní církevní představitelé projevíli vůči tomuto hostu, byla naprosto frustrující. Jeden z biskupů určil jako jazyk pro jednání finštinu, ačkoliv téměř všichni biskupové ve finské církvi mluví plynule anglicky a s Prof. Wilderem Smithem komunikovali přes překlad z finšti-

ny a do ní. Žel případů, kdy se Dr. Leisola setkal s negativními až nepřátelskými reakcemi ať už od teologů na univerzitní půdě či od biskupů na církevní půdě, je v knize uvedeno mnohem více.

O křesťanství se Dr. Leisola zmiňuje jen okrajově, a to nejvíce v poslední kapitole. Knížka neobsahuje žádná teologická dogmata, jak píše jeden z recenzentů. Je to publikace, která si udržuje svůj přísně vědecký charakter s četnými biografickými prvky. Avšak ze všech stran této knihy emanuje úcta ke Stvořiteli, který zjevuje svou nesmírnou moudrost a inteligenci skrze své stvoření. Z jiných zdrojů lze zjistit, že Dr. Matti Leisola je vyznávající křesťan, který přednášel na různých křesťanských konferencích a setkáních. Navíc z osobní korespondence s ním vím, že právě manželka výše uvedeného profesora Wildera Smithe sehrála během jeho pobytu ve Švýcarsku důležitou úlohu při jeho duchovní proměně. Je pouze škoda, že zdravotní stav Dr. Leisolovi nedovoluje k nám přijet, protože bychom ho rádi uvítali i u nás na nějakém semináři pro studenty a ostatní zájemce. A tak pro zájemce o problematiku zůstává pouze knižní možnost setkání se s tímto mimořádným člověkem, který prokázal odvahu plout téměř celý svůj náročný profesní život vědce proti proudu.

Štěpán Rucki

Výpisky odjinud

T. G. Masaryk a J. A. Komenský

Srovnávat religiozitu dvou osobností, z nichž jedna žila na přelomu 16. a 17. a druhá 19. a 20. století, se může zdát

nesmyslné, ve skutečnosti však obě tyto osobnosti stály před toutéž základní volbou mezi křesťanskou vírou v trojjediného Boha a unitářským racionalismem. Protiklad mezi nimi spočíval v tom, že Masaryk se vydal druhou z těchto dvou různých cest, zatímco Komenský považoval unitáře své doby (sociniány) za nositele satanského pokušení, kterému byl dlouhodobě vystaven, ale zvítězil nad ním.

Vít Machálek: Jan Amos Přerovský. blogger.cz, 9. 7. 2018

Kalvín a Luther

Kalvín a Luther byli co do temperamentu velmi rozdílní. Ten mladší byl plachý, až ostýchavý, precizní a odměřený, s výjimkou náhlých záblesků hněvu. Byl přísný, ale úzkostlivě spravedlivý a pravdivý, nezávislý a určitým způsobem zachovávající si odstup. Měl mnoho známých, ale málo blízkých přátel. Ten starší byl družný a výřečný, svobodný a otevřený, vroucí a srdečný vůči lidem v každém postavení. Ale navzdory rozdílností v jejich osobnostech, Kalvín a Luther si jeden druhého vážili, což bylo dáno jejich shodou ve věcech víry.

Lewis W. Spitz : The Renaissance and Reformation Movements, sv. 2. St. Louis, 1971, s. 412.

Středověká teologie a moderní věda

Stark vidí základy moderní vědy v teologii, kterou středověcí scholastici považovali za uvažování o Bohu a jeho jednání – víra nestačí, k lepšímu pochopení Boha a poznání pravdy je třeba rozum. Žádná jiná civilizace nevyprodukovala obor podobný teologii, z níž se vyvinula přírodní filozofie, jež se snažila vysvětlit Boží dílo, neboli přírodu a přírodní jevy. Hlavní scholastici, jako byl Albert Veliký

(1193 nebo 1206/1207–1280), Roger Bacon (1214–1294) nebo William Ockham (1287–1347), začali formulovat první hypotézy přírodních zákonů. Vedle víry v rozumové poznání a principu příčiny a následku kladli scholastici důraz na empirismus – teoretické závěry bylo třeba ověřit pozorováním. Moderní věda stojí na tomto propojení a vzájemném ovlivňování teorie a pozorování. Řečtí myslitelé vědci v moderním smyslu nebyli. Formulovali teorie, ale nevěnovali se systematickému pozorování. Byli přesvědčeni o nadřazenost abstraktních idejí nad empirickou realitou. Neověřovali svá tvrzení, protože ideje považovali za nadřazené realitě. Moderní věda stojí na metodách, které vybudovali středověcí scholastici, a rozvoj znalostí, jež zahájili, vedl ke kopernikovské revoluci. Mikuláš Koperník (1473–1543) a Isaac Newton (1643–1727) navázali na vědění předchozích učenců.

Duhan, Andrej, recenze knihy Rodneye Starka „How the West Won: The Neglected Story of the Triumph of Modernity“; <http://ceskapozice.lidovky.cz>, 5. 4. 2017

Daniel Spratek

Tomáš Garrigue Masaryk a Jan Karafiát

Rád bych – když už máme to výročí státnosti – udělal recenzi, pozval Vás k čtenbě nějaké nově vydané kvalitní publikace. Bohužel jsem však prozatím takovou nenašel. Kniha Pavla Kosatíka *100 x TGM* je sice zajímavá, se zájmem jsem si ji přečetl, ale příliš mnoho nových impulsů nepřináší. Její předností je především přehlednost a čtivost. Autor chtěl zjevně osobnost

prvního prezidenta představit čtenářům, kteří vše touží dostat snadno a rychle. Vybral proto 100 klíčových vět z díla prvního prezidenta a ty okomentoval.

Jako již mnohokrát i nyní mne zachránil náhodský antikvariát, sice ne novou, zato kvalitní publikací. Našel jsem tam knihu J. L. Hromádky *Jan Karafiát*, která byla vydaná u příležitosti jubilea tohoto faráře známého jako autora Broučků. Kniha vyšla v roce 1947, takže není znehodnocena později vytvořeným obrazem teologa Hromádky jako obhájce komunistů a jejich diktatury.

Zaujala mne kapitola s názvem Masaryk a Karafiát. Autor knihy v ní líčí duchovní konflikt mezi těmito velikány. O co šlo? TGM se pokládal za věřícího, mělo to však svoje „ale“. Ježíš ano, ale ne jako Boží syn, Bible ano, ale ne jako inspirované Boží Slovo, Nový zákon ano, ale bez apoštola Pavla. Přestože Masarykovy děti chodily na konfirmační cvičení právě ke Karafiátovi, ten, aniž by prezidenta přímo jmenoval, sděluje svůj nekompromisní názor: „Kdo miluje Pána Ježíše, nemůže mít důvěrné styky s těmi, kteří zjevně popírají, že by On byl Syn Boží, Spasitel světa. A kdo s nimi důvěrné styky má, tomu my nevěříme, že jest milovník Pána Ježíše.“ O dva měsíce později pak Karafiát dodává: „Církev reformovaná musí každého vyloučit, kdo popírá božství Kristovo. Pakliže by jí na božství Kristově už nezáleželo, přestala by být reformovanou, ano i křesťanskou.“ První prezident, otec zakladatel, Kristovo božství skutečně popíral. Co s ním? Karafiát Masarykovi upírá podíl na spáse a doporučuje jeho vyloučení ze sboru.

Masaryk to samozřejmě nenechává jen tak. Vytyká Karafiátovi klerikalismus. Ve svém díle Masaryk proti sobě staví Ježíše a Pavla: Ježíše akceptuje, Pavla strikt-

ně odmítá. Také odmítá učení o milosti a odpuštění, jakožto přežitek učení o absolutistickém bohu, který udílí slabošskému poddanému aristokraticky milost a odpuštění. Hřích se podle něj nemůže odpustit a zapomenout, chybníci však může jednat jinak a lépe. Masaryk si křesťanství přizpůsobil tak, že nemělo mnoho společného ani s Bibli ani s českou reformací, na kterou se prezident často odvolával.

Hromádka se ptá: „*Kdo určí směr budoucího náboženského života evangelických církví našich? Masaryk a Karafiát?*“ Z perspektivy jednoho století se můžeme pokusit na tuto otázku odpovědět. Nám tady na Slezsku se díky Boží milosti podařilo udržet spíše biblický a řekněme pietistický směr evangelictví. Směr, který byl Masarykovi cizí. Třeba ochranovská pietistická Jednota bratrská byla pro Masaryka nepřijatelná. Tu první českou si zidealizoval, upravil po svém a akceptoval. Tu druhou odmítal.

Dovolím si nakonec citovat z Hromádkovy knihy: „*Když slyšíte jméno ‚Masaryk‘ slyšíte výzvu ‚pracuj a bojuj‘, ‚bud‘ věren svému svědomí a spolehni se na svůj rozum!‘ Když čtete a posloucháte Karafiáta, slyšíte: ‚poklekní a pohled‘ k nebesům, modli se a zpívej!‘, ‚Nevěř sobě, věř jedině slovu Boha živého, spolehni se na milost a dary Ducha svatého!‘ “*

Masaryk po celý život pracoval a bojoval pro pravdivé lidství. Tato touha není ani mně cizí. Cizí je mi ale selektivní přístup k Bibli. Cizí je mi pohled na Písmo jako na lidské dílo, z kterého si budu vybírat jen to, co lahodí mým představám.

Karafiát toužil celý život po biblicky krásné církvi. A tuto touhu s ním budu rád z celého srdce sdílet.

Zbyšek Kaleta

XcamP 2018

Foto Marek Svoboda

Konference mládeží Třanovice

Foto David Buchta

Časopis „Idea“ je určen pro vnitřní potřebu
Křesťanského Společenství - Spolecnosti Chrzešcijaňskej při SCEAV.
Redakční rada: Milan Pecka, Jan Ruckí, Štěpán Ruckí, Urszula Szymeczek,
Daniel Spratek, Zbyšek Kaleta, Lukáš Borský, Martin Tomala, Lenka Tomalová.
email: casopisidea@email.cz

viz také webová stránka: <http://www.ks-sch.cz/idea>